WIKIPEDIA

Pagsasao a Kayeli

Kayeli	
Bahasa Kayeli	
Patubo iti	Indonesia, Maluku
Rehion	Isla Buru
Naungaw	1989[1]
Pamilia	Austronesio ▪ Malayo-Polinesio ▪ Nuklear a Malayo-Polinesio ▪ Daya a Tengnga a Maluku ▪ Seram ▪ Nunusaku ▪ **Kayeli**
Kodkodigo ti pagsasao	
ISO 639-3	kzl
Glottolog	kaye1241 (http://glottolog.org/resource/languoid/id/kaye1241)[2]

Ti **pagsasao a Kayeli** (Indones: *Bahasa Kayeli*) ket ti maysa nga awanen a pagsasao nga Austronesio a dati nga insasao baba ti tattao a Kayeli iti isla ti Buru ti Indonesia. Adda dagiti dua a mabigbig a dialekto, ti Leliali (Liliali) ken Lumaete (Lumaiti, Mumaite, Lumara).

Pakasaritaan

Uray no adda dagiti agarup a 800 a tattao a Kayeli nga agdama nga agtataeng idiay akin-abagatan nga igid ti Luek Kayeli, iti akindaya a parte ti Buru, manipud idi 1995, 3 laengen a lallakay a tattao ti makabael nga agsao iti pagsasao ken saandan nga inus-usar kadagiti napalabas a tallo a dekada; dagiti daduma a patneng ket immallatiwda iti dialekto nga Ambon iti pagsasao a Malayo (*Melayu Ambon*). Ti naud-udi a naibaga ket adu a naus-usar idiay Is-isla Maluku a kas maikadua a pagsasao a ket ti napalaka a porma ti pagsasao nga Indones nga agraman kadagiti nainayon a lokal a leksikon.[3]

Ti panagrepaso ti literatura idi 1983 ket nangibaga nga adda agarup a 1,000 nga agsasao iti Kayeli, nupay kasta ti panagsukimat a naaramid idi 1989 iti isla ti Buru ket nakabirukda laeng iti uppat, dua a lallaki ken dua a babbai, amin isuda ket agatawen iti innem a pulo. Saandan nga unus-usar ti pagsasaokadagiti napalabas a tallo pulo a tawen ken marigrigatanda a mangipupok ti batayan a leksikon.[4] Ti naudi nga agsasao iti dialekto a Leliali ket pimmusay idi 1989 ken awan ti nabirukan nga agsasao iti Lumaete. ADda ad-adu ngem 400 dagiti batayan a balikas ti Kayeli ti naurnong, kadagitoy ket 13% ket dagitibinulod a balikas manipud iti Malayo, Arabiko, Portuges ken Sanskrito.[5] Nakaiparangda ti adu a paggiddiatan itiponetiko ken leksikon iti pagsasao a Buru – ti pannakaipada ti leksikon iti dialekto a Leliali iti kaasitgan a dialekto ti Buru iti Masarete kets 45%.[6]

Ti kaaduan ti salaysana a panagadal iti pagsasao a Kayeli ket naaramid kadagiti tawen ti 1980 babaen ni Charles E. Grimes ken Barbara Dix Grimes –dagiti Australiano a misionario ken etnograpo, nga aktibo a kameng ti SIL International (saanda koma a maiyallilaw kada Joseph E. Grimes ken Barbara F. Grimes, dagiti nagannak kenni Charles, nga amo pay ida nga Australiano nga etnograpo. Inusarda ti pagsasao a Kayeli a kas maysa a pagarigan iti panagusig kadagiti gapuanan ti kinaudi a panagawan dagiti dadduma a sasao a Malayo-Polinesio.[7][8][9]

Dagiti nagibasaran

1. Kayeli (https://www.ethnologue.com/18/language/kzl/) iti *Ethnologue* (Maika nga ed., 2015)
2. Hammarström, Harald; Forkel, Robert; Haspelmath, Martin, dagiti ed. (2017). "Kayeli" (http://glottolog.org/resource/languoid/id/kaye1241). *Glottolog 3.0* (iti Ingles). Jena, Alemania: Instituto para iti Ebolusionario nga Antropolohia ni Max Planck.
3. Ethnologue: Languages of the World. "Kayeli: A language of Indonesia (Maluku)" (http://www.ethnologue.com/show_language.asp?code=kzl).

4. C. E. Grimes in Margaret Florey Endangered Languages of Austronesia (https://books.google.com/books?id=eNF4FxSd-LgC&pg=PA74), Oxford University Press (2009) ISBN 0-19-954454-9 p. 74
5. B. D. Grimes in Thomas Edward Dutton, Darrell T. Tryon Language contact and change in the Austronesian world (https://books.google.com/books?id=xOlI8czLshIC&pg=PA260), Walter de Gruyter, 1994 ISBN 3-11-012786-5 p. 260, PDF version (http://www.eric.ed.gov/PDFS/ED384231.pdf)
6. Languages of Indonesia (Maluku) (http://www.ethnologue.com/show_country.asp?name=IDM)
7. "Publications by Barbara Dix Grimes" (http://www.ethnologue.com/show_author.asp?auth=2958). SIL International.
8. "Publications by Charles E. Grimes" (http://www.ethnologue.com/show_author.asp?auth=2960). SIL International.
9. "Chuck & Barbara Grimes, Wycliffe Bible Translators" (http://www.bg.org/missions/grimes-jr.html). Bethel Grove Bible Church.
